

СОВЕТ-МОНГОЛ ДЎСТЛИГИНИНГ ЁРҚИНИ НАМОЙШИ

БУТЎН ДУНЕ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗИ

ТОШКЕНТ ХАЖИКАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ
ВА МЕХНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

56 ИЛ ЧИҚИШИ.

№ 132 (4123).

5

И Ю Л Ъ

ШАНБА

1969 ИЛ

Баҳоси 2 тийин.

Кеча Тошкентда Монголия Халқ Рес-

публикаси кунлари муваффақиятли

яқунланди

Яна кўришгунча хайр биродарлар

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ
КОМИТЕТИ ВА ЎЗБЕКИСТОН ССР
МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА

«Ташавтомаш» заводида пахтачилик учун тракторлар ишлаб чиқаришни ташкил қилиш тўғрисида

Коммунистик партия билан Совет ҳукумати социалистик қишлоқ хўжалигини техника билан қуроллантириш тўғрисида ҳормай-толмай ғамхўрлик қилиб келмоқдалар. КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Совети яқинда қабул қилган қарорда тракторларни ва уларга эришадиган қишлоқ хўжалик машиналарини ишлаб чиқаришни янада кенгайтириш ва таъминлаштириш тадбирлари белгиланган.

Ана шу қарорда, жумладан, «Ташавтомаш» заводида пахтачиликда қор қелаётган «Т-28Х4» маркали тракторлар ишлаб чиқаришни ташкил қилиш кўзда тутилган.

СССР трактор ва қишлоқ хўжалик машинасозлиги министри-лигида ҳамда «Ўзбекистон ССР Министрлар Советига 1971 йилда «Ташавтомаш» да йилга 24 мингта «Т-28Х4» маркали трактор ишлаб чиқаришнинг қувватларини янада кенгайтириш, шу тракторларнинг 1970 йилдан ишлаб чиқарила бошлаганини таъминлаш топширилди. Шунга биноан, А. А. Иднов номи Владимир заводида ана шу тракторларни ишлаб чиқариш тўхтатилади.

Ўзбекистонда тракторларнинг ишлаб чиқарилиши (ҳозир пахтачиликда қўлланиладиган машиналар асосий энергетика базаси бўлиб хизмат қилади), юксак унвонли мукамил техникани вужудга келтириш истиқболларини янада кенгайтириш, бу эа наболатида пахтачиликнинг янада механизациялантирилиши таъминланади. Қабул қилинган қарор Коммунистик партия билан Совет ҳукуматининг мажлакат пахтачиликнинг янада ривожлантириш тўғрисида қиладиган ғамхўрликларининг янги ифодасидир.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва республика Министрлар Совети КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети қарорини муваффақиятли амалга оширишга қаратилган бир қанча конкрет тадбирларни белгиланган. «Ўзгипротэжпром» институтига 1969 йил 1 сентябрда қарар «Ташавтомаш»ни реконструкция қилиш 1970 йил 1 июнда қарар эса 600 ўрнли хўнара-техника билим юртини қуриш, ло-ища-смета хўжалиқларини тўзиб чиқишни таъминлаш топширилди. Тошкент шаҳар ижроия комитети ва «Ўзгоспроект» заводи-нинг эҳтиёжлари учун иккита микрорайонда уй-жой қуриш мақсадида тасдиқланган графикасига биноан хўжалиқларини ишлаб чиқариш ва беришлари керак.

Ўзбекистон ССР қурилиш министрилиги ва Ўзбекистон ССР монтая ва махсус қурилиш министрилиги 1968 йилда «Ташавтомаш» заводи бўйича кўзда тутилган иш ҳажмининг бажарили-шини таъминлашга қарар. Ана шу министриликларга, шунинг-дек Главлхозмонтаж ҳамда «Ташавтомаш» заводида 1969 йил 1 декабрда қарар «Т-28Х4» маркали тракторларни ишлаб чиқариш юзасидан қувватларининг биринчи навооти ишга тушири-лишини таъминлайдиган қўшмача қурилиш-монтаж ишлари ҳажминини бажариш, 1970 йилда 22,8 минг квадрат метр май-донга эга механика-йиқин корпусини топшириш, 1974 йилгача бўлган даврда эса қўшмача қувватларини ишга тушириш топ-ширилди.

Тошкент шаҳар ижроия комитетига «Ташавтомаш» заводи-га 1969 йилда майдон 6800 квадратметр бўлган туртга уй, трактор йилга заводида эса 48 квартиралари битта уй ажратиб бериш топширилди. Шаҳар ижроия комитети ва Главлхозмонтаж-строй 1971—1974 йилларда «Ташавтомаш»нинг биринчи микрорайонига йилга 20 минг квадрат метрдан уй-жой қуришлари зарур. Шаҳар ижроия комитети хўнара-техника билим юрти қу-рулиши учун заводида участка ажратиб бериш, Тошкент об-ласть ижроия комитети эса, заводида махсус конструкторлик бюроси тажриба-дала базаси учун участка ажратиб бериш керак.

Ўзбекистон ССР бинокорлик материаллари саноати ми-нистрлиги зиммасига трактор ва қишлоқ хўжалиги машинасоз-лиги корхоналарининг қурилиши ва реконструкция қилиниши учун материалларга бўлган эҳтиёжларини биринчи наволати қондирлиши таъминлаш вазифаси юклатди.

«Ташавтомаш» партия комитети завод коллективни ўрта-сда ишлаб чиқариш қувватларини вужудга келтиришда ҳамда пахтачилик тракторларини ишлаб чиқаришни ташкил этишни жа-даллаштириш соҳасида омийвий-сиёсий ва ташкилий ишчи куч-айтириб юбориш керак.

Тошкент область партия комитети билан Тошкент шаҳар партия комитети зиммасига қурилишнинг бориши ва қувват-ларининг ишга туширилиши устидан мунтазам равишда назорат ўрнатили, корхона партия ташкилотига коллективнинг КПСС Мар-казий Комитети билан СССР Министрлар Советининг қарорини бажаришга сафарбар этишда тегишли ёрдам кўрсатиш вази-фаси юклатди.

САНЪАТ САРОИИ. Ўзбекистонда Монголия Халқ Республикаси кунларининг тантанали суратда ёпилиши.

И. Глауберзон ва В. Сироткин фотоси.

АСРЛАР БЎЙИ СЎНМАС ДЎСТАЛИК

Ўзбекистонда Монголия Халқ Республикаси кунлари тантанали тугади

Монгол халқининг «энг зўр илм дўстлиқдир» деган маъно-ни бор. Совет ва монгол халқлари ўртасида ярим асрдан бери му-стаҳкамлашиб келадиган дўстлик шу мақолининг мумассам дали-лидир. Мана шу дўстлик сўзи ўн кун давомида Ўзбекистон ша-ҳар ва қишлоқларида пахтакор-лар ва қоракўчилар, химиклар ва бинокорларнинг кўнгли-лаб турди. Совет ва монгол халқлари дўстлиги байрами та-роналари бутун Ўзбекистон уй-ра хўшчақчақ янграб яна Тош-кентга қайтди. 4 июлда Санъат саройида Ўзбекистонда Монго-лия Халқ Республикаси кунла-рининг тантанали ёпилиш маро-симини бўлиб ўтди.

Монголия Халқ Революцион партияси Марказий Комитети Сийсий Бюросининг аъзоси, Монголия Халқ Республикаси Министрлар Совети Раисининг ўринбосари Д. Майдар боши-чилигида азиз меҳмонлар пре-зидиумга қиёб ўтирадилар. Монголия Халқ Республикаси-нинг СССР даги элчиси Н. Лув-санцуттам ҳам шу ерда.

КПСС Марказий Комитети сийсий бюроси аъзоллигига кан-дидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг Бирин-чи секретари Ш. Р. Рашидов, СССР Министрлар Совети раис-ининг ўринбосари В. А. Кирил-лин, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари И. Г. Анисимкин, Р. Қурбонов, Н. Г. Яшченко, Н. М. Матчонов, М. М. Муса-хонов, Е. С. Насриддинов, Р. Н. Нишонов, Ўзбекистон Ком-партияси Марказий Комитети бюроси аъзоллигига кандидат М. Турсунов, жамоат ташкилотла-ри ва иқодий союзуларнинг раҳ-барлари, Ўзбекистоннинг адаби-ёт ва санъат усталари улар бил-лан бирга президиумга қиёбди-лар.

Тантанали йиғилишда Ўзба-кистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари Р. Н. Нишонов оқди.

Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Раиси Р. Қурбонов-га сўз берилади.

Биз қардош Монголия намо-яндаларининг Ўзбекистон меҳ-наткашлари билан бўлиб ўтган учрашуларини яқунлаб, Ўз-бекистонда Монголия Халқ Республикаси кунлари катта

муваффақият билан ўтди, деб зўр мамнуният билан айта ола-миз, деди Р. Қурбонов. Респу-бликанинг ишчилари, қолхоччи-лари, иқодий эиётлари мон-гол дўстларини самимий кутиб олдилар. Бу учрашувлар мон-гол ва совет халқлари ўртасида-ги мустаҳкам бўламанас дўстли-гининг ифодаси бўлди.

Бухорода совет-монгол дўст-лиги жамияти олаб бўлима-нинг тузилганлиги Ўзбекистон меҳнаткашларининг қардош монгол халқи билан дўстлигини мустаҳкамлашга интилаётгани-ни яққол кўрсатиб турибди. Монголия Халқ Республикаси-нинг муқталиғи ва суверени-тетини учун, совет кишиларининг озолини учун биргаликда олиб боришдан қураш халқларимиз дўстлиги тарихи солинмасига ёзилгандир, деди нотин.

Япония агрессорлари Монго-лининг давлат chegarасини бу-зиб, Халхин-Гол дарёси томон бостириб кирган 1939 йилги воқеаларни халқлар унутгани йўқ. Япон агрессорлари Совет-Монголия қўшинлари томонидан парчалаб ташланган эди. Халхин-Гол монгол ва совет халқлари жанговар дўстлиги, бирлиги ва қардошлигининг рамзи бўлиб қолди.

Уртон Қурбонов Ўзбекистон меҳнаткашлари Халқ Монго-лини эришадиган муваффақ-иятларини зўр эътибор билан ку-затаётганлиги тўғрисида гали-ради. Биз қардош мамлакат меҳнаткашлари Монголия Халқ Революциясининг 50 йиллиги тарихи кунини ҳаётнинг ҳамма соҳаларида улкан талаблар билан кутиб олаётганлигидан гоёт хурсандимиз.

Совет кишилари, Ўзбекистон меҳнаткашлари жаҳон комму-нистик ва ишчилар ҳаракати бирлигини мустаҳкамлаш ишига Монголия Халқ Революцион партияси катта ҳисса қўшаёт-ганлигини юксак қадрламоқда-лар. Коммунистик ва ишчи партияларнинг яқинда Москва-да бўлиб ўтган халқаро кенга-ши бунд таъкидлаб ўтди.

Биз шу ўтган кунлар давоми-да монгол халқининг ўзига ҳос ва традицияларга бой мадания-ти билан танишдик. Сизнинг айойиб мамлакатингиз унинг меҳнатсавар, жасур, таловли халқи билга яна яқин бўлиб қолди. Биз бунинг учун ми-натдормиз. Шу кунларда биз бутун Монголия билан учраш-гандек бўлдик. Мана шунинг учун ҳам шаҳар ва қишлоқ аҳо-лини монгол дўстларининг кел-ишидан астойдил хушнуд бўлди. Биз монгол дўстларимизга эришган муваффақиятларимиз-ни кўрсата олганлигимизда шодимиз.

Ўзбекистонда Монголия Халқ Республикаси кунлари та-мом бўлди. Сиз монгол биро-дарлар билан хайрлашаётгани-миз йўқ. Бизни яна қувончи учрашувлар кутиб турибди. Экономика соҳасида ҳам, мада-ний соҳасида ҳам эришган му-ваффақиятларимизни биз ҳам-маша баҳам қўрамай. Биз монгол биродарларимизга социалистик жамият қурилишида яқиндан-лиги муваффақиятлар тилай-миз, деди пировардида Р. Қур-бонов.

Мажлис аҳлининг қарсақлари остида Р. Қурбонов В. Н. Ле-нин ва Суҳ-Батор портретлари туширилган чини вазани ўзбек халқи номидан қардош мамла-кат намоиядларига эсдалик совға қилиб топширади.

Сўнгра Монголия делегация-сининг раҳбари, Монголия Халқ Революцион партияси Мар-казий Комитети Сийсий Бюроси-нинг аъзоси, Монголия Халқ Республикаси Министрлар Со-вети Раисининг ўринбосари Д. Майдар сўз олади.

Монголия делегацияси, Мон-голия Халқ Революцион партия-си Марказий Комитети, Буюк халқ хурати ва Монголия Халқ Республикасининг ҳукумати, мамлакатнинг барча меҳнат-кашлари номидан у Монголия Халқ Республикаси кунлари ў-таказилганлиги учун Ўзбекистон Компартияси Марказий Коми-тетига, республика ҳукуматига ва бутун ўзбек халқига самим-ий салом ва чўқур миннатдор-чилик илҳор қилади. Шу кун-лар, деди уртон Майдар, Мон-голия ва Ўзбекистон меҳнат-кашлари дўстлиги ва қардошли-гининг чинакам халқ намоийши-га айланиб кетди.

Биз қардош ўзбек халқининг ҳаёти ва меҳнати билан тани-шиш учун катта имконият ол-дик. Ҳамма жойда — кўп минг кишилик митингларда, қорхона-ларнинг деҳлариди ва қолхоч-чиларнинг уйларида биз сизда-дилдан чиққан «найрамдал» — дўстлик сўзини эшитдик.

Монголия жамоатчилиги де-легациясининг аъзолари бўл-ган бизлар, ўзбеклар, диврага келган дастлабки дақиқалардан бошлаб «зўр самимият, хурс-андчилик ва меҳмондўстлик билан кутиб олиганимиздан бениҳон тўқинландик. Биз кўпгина шаҳарларда ва қишлоқ-ларда бўлдик. Кўп нарсаларни кўрдик. Ўзининг бунёдкорлик меҳнати билан жуда катта му-ваффақиятларга эришадиган, яқинда даштарини янаша турган дала ва болларга айлантириб юборган ўзбек халқининг меҳ-натсаварлигига биз яна бир нарра ишонч ҳосил қилдик.

Сизларнинг республикангазда биз кўрган нарсаларнинг ҳамма-си бутун инсониятнинг комму-

низмга борадиган порлоқ йўли-ни очиб бераётган совет халқи улуг жасоратидан далолат бера-ди.

Бизнинг дўстона учрашува-римиз, деди монғолиялик меҳ-мон, социалистик ҳамдўстла-к барча қардош мамлакатларинг меҳнаткашлари ва бутун прогр-ессив инсоният улуг Ленин тўғрисида бунинг юз йиллигини нишонлашга ҳозирлик қўраёт-ган бир пайтда ўтди. Халқ Мо-нолиясидаги социалистик қу-рилиш муваффақиятлари В. И. Лениннинг Монголия Халқ Ре-спубликасини ривожлантириш йўллари тўғрисида қиғарган хўдосалари ҳаётлигини ва тўғрилигини жуда яхши исбот-лади.

Бизнинг делегациямиз шунга аминдирки, Ўзбекистондаги Монголия Халқ Республикаси кунлари ва бизнинг мамлакат-имизда шу йил кузда ўткази-ладиган Ўзбекистон ССР кунлари иккала халқимиз дўстлигини мустаҳкамлашга яна катта ҳисса бўлиб қўшилади. Деле-гациямиз номидан Совет Ўзбекис-тонининг раҳбарларига, бутун қардош ўзбек халқига комму-нистик қурилишда яқиндан-яқин муваффақиятлар тилашга, си-ҳат-саломатлик ва ҳамма эзу-ликлари тилашга илҳозат бери-лайсиз.

Тантанали йиғилиш ёпилади. Монголия Халқ Республикаси, СССР ва Ўзбекистон ССР Дав-лат гимнлари янграйди.

Саҳна Монголия санъат у-сталари ихтиёрига бериб қўйилад-и.

Кечқурун Ўзбекистон Ком-партияси Марказий Комитети, республика Олий Совети Прези-денти ва Министрлар Совети Ўзбекистонда Монголия Халқ Республикаси кунлари қат-нашчилари шарфига қабул маросими ўтказилди. (ЎЗАТ).

ҚЎЛАБ-ҚУВВАТЛАЙМИЗ

ЛЕНИН РАЙОНИ

Кеча Ленин район партия ташкилоти активининг йиғили-ши бўлиб ўтди. Актив йиғи-лишида Тошкент область партия комитетининг иккинчи сек-ретари А. С. Пономарев комму-нистик ва ишчи партиялар халқ-аро Кенгаши якуларни тўғриси-да доклад қилди.

Йиғилиш қатнашчилари ком-мунистик ва ишчи партиялар халқаро Кенгаши якуларини юксак баҳолаган КПСС Мар-казий Комитети июнь Пленуми қарорларини ҳамда Кенгашдаги КПСС делегацияси фаолиятини яқинлик билан маъқуллади-лар.

ҲАМЗА РАЙОНИ

Ҳамза район партия ташки-лоти активининг 4 июлда бўлиб ўтган йиғилишида Тошкент об-ласть партия комитетининг сек-ретари К. Н. Бенаев Москвада бўлиб ўтган коммунистик ва ишчи партиялар халқаро Кен-гаш якуларни ҳақида доклад қилди.

ҒАЗАЛКЕНТ

Бу ерда Бустовлиц район партия ташкилоти актив йиғи-лиши бўлиб ўтди. Унда Тош-кент область партия комитети-нинг секретари Ц. В. Костриков коммунистик ва ишчи партия-лар халқаро Кенгаши якуларни тўғрисида доклад қилди.

Актив йиғилиши коммуни-стик халқаро форуми яку-ларини ҳамда КПСС Марказий Комитетининг июнь Пленуми қарорларини қизгин маъқулла-ди.

ҚИБРАЙ

Қибрайда кеча бўлиб ўтган Ор-жоникидзе район партия ташки-лоти актив йиғилишида Тош-

кент область ижроия комитети раисининг биринчи ўринбосари С. Т. Тошқулов коммунистик ва ишчи партиялар халқаро Кен-гаш якуларига доир доклад қилди.

Йиғилиш қатнашчилари қа-бул қилган резолюцияда комму-нистик ва ишчи партиялар халқаро Кенгаши якуларни тўла маъқуллади, КПСС Марказий Комитети июнь Пле-нуми қарорлари қизгин қўла-б-қувватланди.

ОҚЎРҒОН

Кеча Оққўрғон район партия ташкилотининг актив йиғили-ши бўлиб ўтди. Йиғилишда область халқ контроли комите-тининг раиси Ш. Ш. Шомухид-динов Москвада бўлиб ўтган коммунистик ва ишчи партия-лар халқаро Кенгаши яку-лари тўғрисида доклад қилди.

Йиғилиш қатнашчилари халқ-аро Кенгаш якуларини қўла-б-қувватлади, КПСС Мар-казий Комитети июнь пленуми қарорларини тўла маъқуллади-лар.

СУРИЯ ПАРТИЯ-ДАВЛАТ ДЕЛЕГАЦИЯСИНING СОВЕТ ИТТИФОҚИГА КЕЛИШИГА ДОИР

Араб социалистик уйғонш партиясининг Бош секретари, Сурия Араб Республикаси давлатининг бошчилиги ва Бош Министри Нуриддин Атаси бошчилигидаги Сурия Араб Республикасининг партия — давлат делегацияси 3 июлда расмий визит билан Москвага келди. Делегацияни КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва Совет ҳукумати таъ-лиф қилган.

Внуково аэродромда меҳмон-ларни Л. И. Брежнев, А. И. Коси-гин, Н. В. Подгорний, Б. Н. Поно-марев ва бошқа уртоқлар кутиб олдилар.

Нуриддин Атаси 1929 йилда Хомс шаҳрида туғилди. Да-машқ университетининг меди-на факультетини тамомлаган-дан кейин, мамлакатнинг турли медицина муассасаларида врач бўлиб хизмат қилди.

Н. Атаси ёшлик чоғидаюқ мамлакатнинг сиёсий ҳаётида қатнашиб келмоқда. 1950 йил-дан бери Араб социалистик уй-ғонш партиясининг актив

аъзоси Н. Атаси Хомс шаҳрида-ги партия ташкилотига раҳбар-лик қилди, сўнгра эса партия-нинг иқидий раҳбарлиги соста-винга аъзо бўлиб кирди.

1963 — 1964 йилларда Н. Атаси давлатнинг бир қанча ла-возимларида ишлаб, 1964 йил октябрдан 1965 йил сентяб-рига қадар Сурия Араб Респу-бликаси Бош Министрининг ўринбосари бўлиб турди. 1966 йил февралда Н. Атаси Сурия Араб Республикасининг давлат бошчилиги қилиб тайинланди. Эша йилнинг куздаёқ у, араб социалистик уйғонш партияси умумараб съездида партиянинг Бош секретари қилиб сайланди. 1968 йилнинг октябрдан бош-лаб Бош Министр ҳам бўлиб ишлаб келмоқда.

Нуриддин Атаси бошчилиги-даги ҳукумат мамлакатда про-грессив социал-иқисодий ўза-ришларни амалга оширмоқда.

Сурия Араб Республикасида ҳу-кумати ташкил сиебат соҳасида антиимпериалистик йўлни ўтка-зиб келмоқда, мустақаллачи-лигини батомон тугатишга за-лаб қилмоқда.

Нуриддин Атаси Суриянинг Совет Иттифоқи ва бошқа соци-алистик мамлакатлар билан дўстлик муносабатларини ва ҳар томонлама ҳамкорлигини ривожлантиришга ва мустақ-камлашга ҳаракат қилмоқда. Э, 1967 йилнинг май ойида Совет Иттифоқига расмий визит билан келиб кетган эди.

Совет кишилари Сурия Араб Республикасининг давлат ва ҳукумат бошлиғи Совет Итти-фоқига келганлигини таъбир-лаб, унинг бу визити мамлакат-ларимиз ўртасидаги дўстлик муносабатларини янада мустақ-камлаш ишига хизмат қилади, деб ишонч билдирадилар.

ЯНГИ ТОШКЕНТ ЖАМОЛИ

Зилзила маркази ҳисобланган районнинг бугунги кўриниши. А. Палехов фотоси.

Ўйлар чормайди

«ВОЛГА» машинаси катта йўлдан кўч ботиш томон шамолдек олиб боради. Ёши олтинчиларга борган, қорамағиз чехрасининг чекка ерида оғир жароҳат ўрни билиниб турган киши рулда серган ўтирибди. Ўткир кўй кўчаларида билинар-билимас ҳаёвчанлик. Нигоҳи эса калладан истаниб келатган серкатнов йўлда. Ҳа, у шунга оdatланган. Кўча тартиботи ундан рулда ўтирганда доим зайрак ва хушёр бўлишни талаб этади. Хуллас, десантис ёнида бораётган ҳамроҳининг ҳаёти билан қизиқиб қолдим.

— Ахон, шоферлик қилаётганингизга қанча бўлди? — сўрадим ундан. Ҳамроҳим ёнига ялт этиб бир қараб кўйдим, янаво беришга шайланмади. Бироз масофа ўтгач, босиб оҳанда деди:

— Ўттиз иккинчи йилдан бери! — Демак, ўттиз етти йил бўлибди-да! — дедим хом-чўт қилиб.

Ҳамроҳим таъкидлаш маъносига енгил бош ираб қўйди. Унга ана бир бор рази солиб ўйга толдим. Ўттиз етти йил рулда! Бундайини серташнинг қасбона шунча йил ишлаш қанча осон эмас. Қизиқ, у ушунга қанча йўл босдикини? Мана бу кўркам бетон йўллар илгари қандай бўлган, ундай қанчалар машиналар қатнаган!.. Ҳаёлимни тобора янги-янги фикрлар банд этарди.

— Даставвал қандай машина ҳайдагансиз? — сўрадим ундан.

— У вақтда «Форд» деган машиналар бўларди, сизлар уни кўрмагансизлар. Биринчи ишга келганимда менга ҳам ана шу нақсаддан беришган. Энди ука, қисқасини сўрасангиз мингата машинаман қолмади.

Мамлакат ҳамроҳим энди очилиб сузалай бошлади. Бу орада танишиб ҳам олдим. У Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Ишлар бошқармаси гаражидан хизмат қиларкан. Гап уриниб, Султон ака Оминов бошқармадан ўтган бир воқеа ҳақида ҳикоя қилиб берди.

— Гаражда уч-тўрт шофер чой ичиб, салқинлаб ўтирарди, — деди Султон ака, — мени бирдан диспетчер* йўқлаб қолди. Ёнига бордим. Путинам, га бели кўйиб узатаркан. Йўлдан отани Чиньига олиб борасан, тез отлан, — деди. Диспетчернинг тапдан ханг-манг бўлиб қолдим, тўғриси, Чунки отани шу дамгача олиб юрмагандим.

Кутилмаган бу воқеадан гоҳ қувономсам, гоҳ ҳаяжонланаман. Машинани қўздан кечириб, гаражда қиндим ва Министрлар Совети биносининг катта нақшнинг дарвозаси пойгадига отани кутиб турдим. Кўп ўтмай йчарида республика президенти Йўлдош ота Охунбобоев чиқиб келди. Салом бериб, эшик очдим. У миннатдорчилик билдириб, машинага ўтирди. Йўнаб кетдик.

Юрт оқсоқоли мендан ҳол-аҳвол сўради.

— Ўғлим, ахшимисиз, Уй ичларингиз дурустми, тинчимисилар?

— Раҳмат отахон, ҳаммаси яхши! Бироздан сўнг у яна гапга тутди.

— Бу, нечага кирдингиз, опоқ болам? — Ўй тўқизга, отахон! — У мени орқа ўриндида ўтириб ас-та кузатиб келарди.

— Ҳа, ҳа, жуда ёш экансиз, — деди Йўлдош ота бироз ўйланиб, — машина ҳайдашни қандай ўргатдингиз?

— Орау экан, отахон, ўртоқларим ёнида юриб ўргатдим. Кейин шоферлик мактабимни тасмолладим.

— Баракалла, кам бўлмайсиз, ўғлим. Шоферлик ҳам яхши касб. Қиш бахтини ҳалол меҳнат қилган жойда топади...

Бу кун Султон ака хотирасида оғир бахтиёр дамлар сифатида абадий сақланиб қолган.

...СУЛТОН ака бугун ишдан уйига барвақт қайтди. Бундай кезларда у бўш вақтини ҳовли саҳни ва кўча бўйига экилан дарахтларга, гулларга қараш билан ўтказарди. Билмаган одам у кишини кўлида белкурак билан кўриб ботиб, деб ўйларди. Чиндан ҳам, Тошкент зилзила-сидан кейин шаҳар марказидаги Максим Горький маҳалласидан Октябрь массивига кўчиб келишганига қанча ҳам вақт

Олим бориб приёмник кулоғини бўраб келди. Мирқиб концерт тинглатди. Концерт тугаб, сўнгги ахборот бошланганда, афсус, ҳамсуҳбатларнинг фикри бўлиди. Диктор Америка босқинчиларининг Вьетнамдаги янги вахшийликлари ҳақида хабар эшиттирарди.

— Ҳеч тинчимасиз, аблаҳлар, — газабон деди Умар ака чуқур ҳўрсиниб билан. Не-ча йиллардан бери давом этади-я, бу лаянати уруш.

— Урушнинг номи ўсмин, ўртоқ, — деди унинг гапини қувватлаб Султон ака. — Ўтган урушда одамча бегуноҳ киши-ларимизнинг қони тўкилдики!

Ўртадаги гап мавзун юрт бо-шига беҳисоб жузюнклар сол-ган ўша дахшатли уруш йилла-рига бориб тақалди. Ниқала ўр-тоқ ҳам Ватан учун қаҳрамо-нона жанг қилган. Ёниб кул бўлган шаҳар ва қишлоқлар, фронтдан уйига қайтмаган ку-ролдош дўстлари ҳамон улар ёнида. Ахир унутиб бўлармиди бунчи. Асло!

Умар ака Ўзбек дивизиясида Сталинграддан то душман уяси Берлингача жанг қилган. Қўша-қўша жағновар металллар эга-си. У шунлар ҳақида дўстига ҳикоя қиларкан, Султон ака кўз олдида дахшатли уруш

Султон ака рулни маҳкам тутганича, портлашлардан ҳосил бўлган ўқир-чуқурларни айланиб, ҳамон илгариларди. Бирдан машинага ўқ тегиб, тўтайбошлади. Сўнгра кучли портлаш юз берди. У машина-дан ағдарлиб тушди. Жон-баҳди билан ўриндан турмоқчи бўлди, қийралай олмади. У ёқ бу ёғни пайпаслаб кўрди. Оёқ-болдириндан, қўлидан қон ке-тарди. Чеккасида қаттиқ санчиқ сездди. Пешонаси ва юзин иссин-нарсга ювиб туша бошлади. Қий-на-қийна-ла чал қўлини чек-касига олиб борди. Тегизди-ю, оғрининг кучлигидан инграб юборди. Сўнг ҳолсизланиб, ҳу-шдан кетди.

Йўл ёрасидаги пасткамликда қанча вақт ҳушсиз ётди, кейин нима бўлди унга қоронғу. Фа-кат ўзига келгач, Минск госпи-талида ётганини билди, холос. Султон ака оғир яраланган эди. Минск, Смоленск, Орёл ва Чка-лов шаҳар госпиталларида ётиб, бир неча бор операциядан чиқ-ди. Оёғи, қўли тўзалиб кетди. Лекин тажрибали хирурглар ҳам унинг чеккасида тегиб, ми-я қобилига кириб қолган оғир на-рсани бутунча олиб ташлашолма-ди. Бу Султон ака ҳаёти учун хатарли эди. У учинчи даража Ватан уруши инвалиди бўлиб, ўз тутилган шахри Тошкентга қайтди.

СУЛТОН ака шуларни эс-лабган чеккасида қаттиқ оғриқ сездди. Нигирма саккиз йилдан бери ми-я қобилига сақланиб ке-лаётган металл парчаси яна ўз асоратини кўрсатди. Султон ака бироз хомуш тортиб чеккасини ушлади.

Сизга нима бўлди, Сул-тон? — Умар ака дўстининг ах-волини кўриб, ўриндан туриб кетди.

— Ҳавотир олмаң, Умарон. Бирпаслик, ўтиб кетади. Гоҳо хомуш тортсам шунча бўла-ман. Қўриқинчи жойи йўқ.

ИККИ ўртоқ ташқарига чи-қиди. Ҳаво бирам мусаллоҳ. Ўй-роҳ эсаятган ёқимли шаба-да шўхлик билан жамбўл рай-хонларнинг худини чоп атрофга уфуралди. Умар ака бориб хо-ли рўёндаги қора сада райхон-дан икки шўх узиб келди. Бу хушбўй райхонни ливковлар ҳам жуда севишади. Ёски қадр-донлар қўлларидан гулни тў-йиб-тўйиб хидлаб, бир-бирлари-га мамнун кўлиб боқшаркан, тўғ «ҳаёт қандай тўзал ва шир-рин» дейишга тайин эди.

ХўШ, Султон аканинг уруш-дан кейинги ҳаёти қандай ке-лди, деб сўрайсиз. Урушдан но-гирон бўлиб қайтган Султон ака икки йил уйда қолди, даво-ланиш. Уни ҳар бир дақиқа севаган насабига меҳнат қучоғи-га қайтишга ундарди. Орау не-аста охири рўёбга чиқди. Вра-члар уни соғлом ва ишга яроқли деб топишди. Султон ака шу заҳотиёқ инвалидлик нафақаси-дан воз кечиб, севина-севина ўз хизмат постига қайтди.

Мана ҳозир у севаган ўз шо-ферлик касбини шарофат бек-момда. Ҳаётиндан жуда-жуда мамнун. Ўйлаб шогирдлари бор. Эл-юртда эътибори баланд.

Н. ҲИҚМАТУЛЛАЕВ.

ЛАВҲА

бўлибди? Бир қаранг-а, оз му-ддат ичида ҳаммеёқ дов-дарахт-га, дилчиликка бўрканди.

Султон ака йўл чеккаси-га экилан тоқ татини қолиб ўс-тача бошлади. Авк олиб йе-ш-етган сурхул тоқ новдаларини тили сўрига тенки қилиб тараб, гул-райхонларга сув боғларди. Яшилликдан кўз кувнайди-обод-ликдан қўнғил, дейишди кекса-лар. Султон ака ҳам ўз қўли билан ўтказган мана шу гуллар, нишонча кўрсатган мевади да-рахтларга боқиб қувонади, ҳор-диқ олади.

Султон ака белкуракка суял-ганча кечки қуёш нурида олов-ланиб товланаётган гулларга ҳаёлан тикилиб қолди. Шу бе-ғубор гулар жамолида у тўғ ўз қадрдон биласи бахтини, жон-дан азиз фарзандлари ёрқин-ниқолини кўриб, ҳис қилаётган-дек эди.

Кечқурун Султон аканинг тенгдоши ва ҳаммаси, девор кўшниси Умар ака ёзилқ дастурхон устига кириб келди.

— Хайрият уйда экансиз, — деди у Султон ака билан қуюқ сўрашаркан.

— Нима гап, тинчликми? — деди Султон ака меҳмонни тўр-га ўтишга таклиф қиларкан.

— Тинчлик бўлмай нима бў-ларди. Бир суҳбатлашиб ўти-райлик, — деб чиндим. Маҳалла-даги тўйдан хабарингиз бор, кам-қўстини тўғрилаб бу ёққа келишам.

— Уяним маҳаллада бино-ийдек ташкилотчи бўлиб қол-дингиз. Кимнинг юмуши бўлса, сизга маслаҳат солиди, — ҳа-зилдан Султон ака.

— Жуда учалик эмас. Юрт хизматига, ўртоқ.

ДУСТЛАР узоқ суҳбатлашиб ўтиришди. Бу орада кичкина

манзаралари бир-бир ўтаверди.

...1941 йилнинг марти. Сул-тон ака йўл жабулгани елкага ташлаб, Совет Армияси сафига кирибди. Хотини ва қари-ндон-ларини кўзларига ёш олиб, изтиробда уни кузатиб қолди-лар. У Польша—Белоруссия че-караси яқинида жойлашган ав-тотобалонда шофер бўлиб хиз-мат қила бошлади. Ўшанда ав-тотобалон чегара қўшниси ми-яга ҳарбий анкомлар, ўқ-до-ри етказиб беради.

22 июнь кунини тонгда душман Ватанимиз туپроғига ҳўнатко-рона бостириб кирганда Султон ака хизмат қилаётган қисм дав-лат чегарасига яқин Снягов қишлоғида турарди. Шу қиш-лоқ ёнида у манкур душман бил-дан биринчи бор тўқнаш келди. Оғир жанглар бошланиб кетди. Қаҳрамон қўшинларимиз фа-шист газандаларига оғир тала-фотлар етказиб мамлакат ичка-ринсига вақтинча чекинаётган қишлоқнинг биринчи Султон ака ҳаётида муҳим воқеа содир бўлди.

АВТОБАТАЛОН ўқ-дори, озиқ-овнат ортиб ўрмон ёқса-даги катта йўлдан қўшинлари-мизга мадад беришга ошиқар-ди. Ҳаво очик, атрофда қушлар сайрашади. Душман оёғи етиб келмаган б-ерларда ҳаёт одат-гайдек оёсинишга кўриларди. Фақат бу оёсиништаларини Габ-томон оғир юк ортиб бераётган машиналарнинг шовқиниғина бузарди. Шу пайт қаердандир душманнинг бир тўда кирувчи самолётлари пайдо бўлиб қол-ди. Қора қушқулар пастлаб учиб келиб, машиналар қолло-насига ҳужум бошлади. Бир-зумда катта йўл кучли порт-лашлар, қон-қора тутил ва қу-рум ичида кўримай кетди.

«Ўзбекхизмаш» заводида янги пайвандлаш ускунаси ишлаб чиқаришга жорий этилмоқда. Суратда: Электр пайвандчи П. Котелевский кимёвий ускунани пайванд қилмоқда. О. Левак фотоси.

МАКТАБДА МУЗЕЙ

Чилонзор районидagi Йўлдош Охунбобоев номидаги ўрта мактабда илмий бўлими мудири Собир Холтоев ва чет тиллар ўқитувчиси Уткир Рўзиевлар раҳбарлигида Ле-нин музейи ташкил қилинди. Му-зей экспонатлари ранг-баранг, те-матик бой.

Бу ёрда 150 дан ортқ альбом бор. Музейга мактабнинг 35 синф ўзларининг қизиқарли соғалари билан қатнашган.

— Мактаб музейимизни яна ян-ги экспонат ва альбомлар билан бойитамиз, — деди музей раҳба-ри У. Рўзиев.

Х. САМАТОВ.

ПИОНЕРЛАР УЙИДА ЛАГЕРЬ

Маориф, олий мактаб ва илмий муассасалар ходимлари Тошкент обла-стида қасбона сози пионер ва ўқувчилар комитети бошларининг ёзи да-м олишини нймунали уюш-тириш мақсадида янги пионерлар лагери очди. Бу лагерь пойтахт-нинг энг туш манзаралиги жойла-ридан ҳисобланган Абдулла Набиев номи шаҳар пионер ва ўқувчи-лар уйида ташкил этилди.

Лагерьнинг ҳар бир сменасида 200 ўқувчи ҳордиқ чикаради. Ўқувчиларнинг иккириб дам олиш-лари учун барча қўлайликлар яра-тинди.

Янги пионерлар лагерьида уз-у-кун ҳаёт қайнамоқда.

М. АҲМЕДОВА.

Ленин номи Ўзбекистон метал-лургия заводи меҳнаткашлари ме-таллургия Кунини муносиб меҳ-нат соғалари билан кутиб омиш-апти. Мартен деҳи қранчиси Руми-я Глухова қорхонанинг илгор ишчи-ларидан биридир.

Суратда: ўртоқ Р. Глуховани кў-риб турибсиз. В. Лейзерович фотоси. (ЎзТАГ).

Мукофот - туристик путёвка

Кунин кеча Чирчиқлик пойаф-залчиларга мукофот тарқасида 20 та туристик путевка тоши-рилди. Ишлаб чиқариш машъ-аллари ҳисобланган Акбар Су-лаймонов, Тамара Акимова, На-ди Демасова ва бошқалар мам-лакатимиз бўйлаб беиусл саёхат қилиш шарофига муассар бў-лишди.

Шунингдек, пойафзал фабри-касининг бир группа ишчилари июль ва август ойларига қар-дош Киргизистоннинг сўлим, хушманзара жойларига саёхат қилиб қайтшади.

Янги брошюралар

БУЮК ИНСОҒА БАҒИШЛАНАДИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг Бир-лашган нашриёти ичида бир неча брошюра босиб чиқарди. Улар инсон Владимир Ильич Ле-ниннинг сермазун ҳаёти, фе-лиятин, изҳомлиги ва ҳаминча баҳархў таълимоти ҳақидаги китобчалар аначанина.

«Биз қидирган машъал» брошюрасида чет эллик про-грессив адиблар, сиёсий ва жо-моат арбобларининг В. И. Ле-нин ҳақидаги хотиравлари ва ўй-лари жамланган. Жумладан, голланд ёзувчиси Тойн де Фрэн-цинг «Келажакни қўзалаб», ин-глиз ёзувчиси Шон О'Кейнинг «Мен уни севиб қолдим», немис сиёсий ва жомот арбоби В. Кёнининг «Ленин билан учра-шу», Ироқ адиби Абдулла Ва-ҳоб Ал Ваётийнинг «Ленин, Осиё, Африка», инглиз ёзувчи-си Ж. Линдснинг «Мен қи-дирган машъал» сарлаҳали на-

қола-хотираларида буюк доҳий-нинг ўлмас сиймоси, унинг бу-лашган ошариёти ичида бир неча брошюра босиб чиқарди. Улар инсон Владимир Ильич Ле-ниннинг сермазун ҳаёти, фе-лиятин, изҳомлиги ва ҳаминча баҳархў таълимоти ҳақидаги китобчалар аначанина.

«Биз қидирган машъал» брошюрасида чет эллик про-грессив адиблар, сиёсий ва жо-моат арбобларининг В. И. Ле-нин ҳақидаги хотиравлари ва ўй-лари жамланган. Жумладан, голланд ёзувчиси Тойн де Фрэн-цинг «Келажакни қўзалаб», ин-глиз ёзувчиси Шон О'Кейнинг «Мен уни севиб қолдим», немис сиёсий ва жомот арбоби В. Кёнининг «Ленин билан учра-шу», Ироқ адиби Абдулла Ва-ҳоб Ал Ваётийнинг «Ленин, Осиё, Африка», инглиз ёзувчи-си Ж. Линдснинг «Мен қи-дирган машъал» сарлаҳали на-

қола-хотираларида буюк доҳий-нинг ўлмас сиймоси, унинг бу-лашган ошариёти ичида бир неча брошюра босиб чиқарди. Улар инсон Владимир Ильич Ле-ниннинг сермазун ҳаёти, фе-лиятин, изҳомлиги ва ҳаминча баҳархў таълимоти ҳақидаги китобчалар аначанина.

Владимир Ильич Туркистон ўлкаси, унинг истиқболи тўғри-сида оталарча тамдўрлик қи-лган эди. Инқилобдан аввал чор Россиясининг чекка мустамла-каларидан бири бўлган бу ўлка масолада ленинча миллий сиё-сат тантанаси, кам ривожлан-ган мамлакатларнинг қиптиз-листик тараққиёт босқинини четлаб ўтиб, социализм қуриш муминлигини тўғрисидаги марк-сизм-ленинизм таълимотининг нақадар ҳаётийлиги яққол на-қойиш қилинди. Нашриёт бо-сиб чиқарган О. Олимжоновнинг «В. И. Ленин Туркистонда со-циализм қуриш йўллари тўғри-сида» брошюрасида ана шу-

бул қилинади. Шунинг қувонар-лики, шаҳар қурувчилари июль ойида билим юртининг тўрт қа-ватли янги биноси қурилишини тугатиб фойдаланишга топи-ришади.

Ўқув машғулотлари янги би-нода бошланади. Ўқув корпу-си ҳамма қўлайликларга эга. Амалий машғулотлар махсус қурилган кабинетларда ўткази-лади. 200 студент яшайдиган ётоқхона ҳам мавжуд.

Н. ИСМОИЛОВА, билим юртининг директори.

Кадрлар ўчоғи

Медицина билим юрти Чир-чиқдаги йирик кадрлар ўчо-қларидан биридир. Бу даргоҳдан ҳар йили йўқлаб ёш мутахас-сислар етишиб чиқмоқда.

Шу йил фельдшерлик ва акушерлик бўлимларини 153 киши муваффақият билан ту-ратди. Уларнинг кўпчилиги ҳо-зирги вақтда республикамиз қишлоқ ва районларида аҳоли-га намунали тиббий ёрдам кўр-сатмоқдалар.

Ҳозир билим юртида ёзги имтиҳон сессияси қизғин да-вом этмоқда. Яқинда терапия

фанидан давлат имтиҳони бў-че-ва. Хонимжонаева, Қурбоно-ва каби талабалари бутун ўқув йили давомида «аъло» баҳола-ри билан ўқидилар, улар билим юр-тини имтиёзди диплом билан ту-ратиб, ўз мутахассисликлари бў-йича ўқинишни олий ўқув юртла-рида давом эттиришга астойдил ҳаракат қилмоқдалар. Тажриба-

Охунова, Шабурсова, Антони-чева, Хонимжонаева, Қурбоно-ва каби талабалари бутун ўқув йили давомида «аъло» баҳола-ри билан ўқидилар, улар билим юр-тини имтиёзди диплом билан ту-ратиб, ўз мутахассисликлари бў-йича ўқинишни олий ўқув юртла-рида давом эттиришга астойдил ҳаракат қилмоқдалар. Тажриба-

ли ўқитувчилардан Т. Фукс, М. Собирова, илмий бўлим муди-ри А. Ниёзов ўртоқлар ўқувчи-ларга давлат имтиҳонларини муваффақият билан топиришга яқиндан ёрдам кўрсатмоқда-лар.

Билим юрти ўз қучоғига яна 240 ўқувчини олади. Фақат фельдшерлар тайёрлаш бўли-мига 70 дан ортқ ўқувчи қа-

Дўстларимиз байрамми

Монгол халқи ўз миллий байрами — халқ революциясининг 48 йиллигини ташнади. Нишонлаш учун эр таралди кўрмоқда. Бу байрам республика халқи ҳаётида катта воқеадир. Негаки, ҳар гал революция йиллиги нишонланган экан, мамлакатнинг халқ ҳокимияти йилларида босиб ўтган шонли йўлга яқин ясалди, келгусида қилинадиган ишлар режаси белгиланган.

Салкам ярим аср мобайнида МХР меҳнаткашлари Монголия Халқ-Революцион партияси раҳбарлигида ва Совет Иттифоқи, шунингдек бошқа социалистик мамлакатлар бераётган беғараз ёрдам туғайли халқ ҳўжалигининг ҳамма соҳаларида капитализмни четлаб, феодализмдан социалистга ўтказиб, халқнинг муносабатлари сари катта сакраш қилдилар. Ҳаётнинг ўзи ҳам ривожланган мамлакатларнинг социалистик давлатлар кўмагида нокапиталистик йўлдан социализм томон бориши мумкинлиги ҳақидаги ленинга қонданинг нақадар тўғрилигини исботлади.

Буюк Октябрь социалистик революцияси ғалаба қозонган, миллатларнинг тенг ҳўқуқлигини, катта ва кичик халқларнинг қардошларча ҳамкорлиги тўғрисидаги ленинга даъват бахш тоғлар Россия чегараларини оша монгол ҳўжалигига етиб бори. Ҳў миллий давлатига эга бўлмаган ва мустақилликларини эълон қилган халқларнинг монгол халқи мустақиллик ва тараққиёт учун тиним кураш олиб бори. Монголлар Совет Россияни халқлари бу оқимноб курашда бирдам ва ҳамкор бўлишлари, энг қийин давларда бирдам қўлини қўйишлари қаттиқ ишонар эдилар. Бу ишонч оқилди. 1919 йилнинг августидан РСФСР ҳўкумати монгол халқига махсус мурожаат қўллади. Бу мурожаат овозини сари курашда монгол халқига катта маънавий мадд бўлди. 1920 йилда монгол революционерлари делегацияси Совет Россияга келиб музокаралар олиб бори. Ҳў империалистларга қарши курашда Монголия меҳнаткашлари ёрдам қўришнинг илтимоси қилди. В. И. Ленин делегацияни қабул қилиб, Совет ҳўкумати ҳўрбий ёрдам бериш ҳақидаги бу илтимосни қондираётганини баён қилди.

Еш Монгол Халқ-Революцион армияси ёрдамга келган Қизил Армия қисмлари кўмагида 1921 йилнинг ёзида Монголия территориясини босиб олган рус оқ гвардиялар тўдасини тор-мор этди. Озод қилинган мамлакатда халқ

МОНГОЛИЯ ХАЛҚ РЕВОЛЮЦИЯСИНING 48 ЙИЛЛИГИ МУНОСАБАТИ БИЛАН

ҳокимияти ўрнатилди. Монгол меҳнаткашлари миллий мустақиллик билан бир қаторда иктомий эркинликни ҳам қўлга киритдилар. Феодализмнинг қўл асрик жабр-зўлми барҳам тоғди. 1921 йилнинг 11 июлида Монголия пойтахти Урга (ҳўзирги Улан-Батор)да мамлакат мустақиллиги ҳамда халқ революцияси ғалабасини эълон қилишга бағишланган таптанали йиллиги бўлиб ўтди.

Бу революция жаҳон революцион жараёнининг ажралмас қисми бўлиб, монгол халқи тарихида тўб бурилиш ясади. Мустамлакачилик режимининг тутатилганлиги ва мустақил халқ давлати ташкил топанлиги натижасида Монголия империализмининг мустамлакачилик халқасидан ажралиб чиқди ва Улуг Октябрь туғайли туғилган янги — социализм дўнсага қўшилди. В. И. Ленин Монголиядаги халқ революцияси ғалабасининг аҳамиятини юғт юксак баҳолади. 1921 йилнинг 5 ноябрда РСФСР ва Монголия ўртасида дўстлик ва дипломатик муносабатлар ўрнатилди. 1921 йилнинг 5 ноябрда РСФСР ва Монголия ўртасида дўстлик ва дипломатик муносабатлар ўрнатилди. 1921 йилнинг 5 ноябрда РСФСР ва Монголия ўртасида дўстлик ва дипломатик муносабатлар ўрнатилди.

Сийсий мустақиллик қўлга киритилган, монгол халқи олдига ёш давлатини бундан буюн ривожлантиришнинг муҳим масалалари қўйилган турди. Ўша пайтда Монголия ўз сановига эга эмас эди. Аҳоли фақат мол бошиш билан машғул эди. Халқнинг маданий даражаси жуда паст бўлиб, аҳоли ўртасида саводлилик атиги бир процентни ташкил қиларди. Мамлакатда биргина мактаб бўлган. Касалхона ва бошқа даволаш муассасалари мутлақо йўқ эди.

Орадан йиллар ўтди. Социалистик йўл ўз самараларини берди. 1959 йилда МХРда янча тартибдаги ҳўжаликларни ишлаб чиқариш кооперативлари бирлаштириш туғайли ва мамлакатда қишлоқ ҳўжалиги тамомилан социалистик изга солиб юборилди. 1967 йилда бўлиб ўтган қишлоқ ҳўжа-

лик бирлашмалари учинчи умуммонгол съезди бу йўлнинг афзалликларини яққол кўрсатиб берди. Атиги етти йил ичида қишлоқ ҳўжалик бирлашмаси ҳар бир аъзосининг ўртача иш ҳақи 4, 2 марта ўсди. Болаларнинг мактаб интернатларида, ясли ва боғчаларда бепул тарбияланиш, маданий-маиший муассасалар хизматларида баҳраманд бўлиш, иктомий фондлар ҳисобига турли нафақалар олиш — буларнинг ҳаммаси қишлоқ меҳнаткашларининг қўшимча даромадига ташкил этди.

Халқ ҳокимияти йилларида монгол қишлоқларининг қиёфаси таяниб бўлмас даражада ўзгариб кетди. Ҳўзирги вақтда ҳар бир қишлоқ ҳўжалик бирлашмасида бошланғич ёки ўрта мактаб, врачлик ёки фельдшерлиқ медицина пункти, ветеринария участкаси, ҳиммалар аёллар учун профлакторий, болалар ясли ва боғчаси, клуб, кино-установа ва радиоузл ёки бор. Ҳамма бирлашмалар област марказлари телефон ва радио алоқаси билан боғланганлар.

Қишлоқ ҳўжалик бирлашмаларининг моддий-техника базаси кескин ўсиб бормоқда, етиштирилган товар маҳсулотлари тўхтовсиз қўлаймоқда. Экин майдонлари 3, 4, асосий воситалар нархи 1, 6, пул даромадлари 4, 9 баравар ўсди. Мамлакатдаги 284 қишлоқ ҳўжалик бирлашмаси МХР қишлоқ ҳўжалиги янги маҳсулотининг 55 процентини етказиб бормоқда. Шу жумладан, чорвачилик янги маҳсулотининг 63 проценти ана шу бирлашмаларда етиштирилмоқда.

Мамлакат сановати тез суръатларда ривожланмоқда. Тошқуир, кок-маъдан, нефть, металл ишлаш, энергетика, бинокорлик, ёғочозлик, енгил, озиқ-овқат ва бошқа сановат турлари вузудга келтирилди. Бутун мамлакатни қуриш

ҳавзалари ўраб олган. Тўртинчи бешйиллик пани муваффақиятли бажарилмоқда. Ана шу бешйилликнинг учинчи йили — бу йил сановат ишлаб чиқариши маҳсулоти бутун МХР халқ ҳўжалиги маҳсулотининг ярмидан ортироғини ташкил этди. Монголия аграр-индустриал ўлка бўлиб қолди.

Мамлакат ишчиларининг 40 проценти янги тўқисиз ўрта ва ўрта маълумотга эга, янча қўлаб ишчилар кечин мактаблар, кечини вазирлиқ олий ўқув юрлари ва техникумларда таълим олмақдалар. Мамлакатда боланган социалистик меҳнат ҳаракати катта имкониятлар очиб берди. Бу ҳаракат Монголияда социализм қурилиши муваффақиятли туғайлининг муҳим омилларидан бири бўлиб қолди. Ҳўзирги вақтда бу ерда 2100 бригадада социалистик меҳнат коллективни номига сазовор бўлган, янча 2500 коллектив шу номини олиш учун курашапти. Социалистик меҳнат ҳаракатида 80 мингдан ортиқ киши иштирок этмоқда.

Монголия Халқ-Революцион партиясининг 1966 йилда бўлиб ўтган XV съездида қабул қилинган янги программасида мамлакатда социализм қурилишини туғайли даридаги асосий вазифалар белгилаб берилди. Съезддан кейинги ўтган давр ичида МХР меҳнаткашлари халқ ҳўжалигининг барча соҳаларини ривожлантиришда ажойиб ютуқларини қўлга киритдилар.

Монгол халқи маданият ва санъатини севади, йилма муштор, Ҳўзир мамлакатда ҳар йили умумий тиражи 6 миллион нускада 500 дан ортиқ номда китоб нашр этилмоқда. 131 номда газета, 26 номда журнал чиқариламоқда. Монголияда ҳар 6 та кишининг бири ўқийди. Ҳар ўн киши киниги 97 студент ўқиб келади. Бу рақам Франция, Италия, Туркия сингари мамлакатлардан бир неча марта ортиқ. Мамлакатда саводсизлик бутунлай туғайли. Қишлоқларда боланган, шаҳарларда етти йиллик умумий-мажбурий таълим жорий этилган.

Бутунги Монголия ўз опера ва балет театри, давлат симфоник оркестри, музикали драма театрларига эга. Улан-Батор киностудиясида ҳўжатли ва бадиий фильмлар йилдан-йилга қўлаб чиқариламоқда. Махаллий телемарказ курсатувларини аҳоли севиб томоша қилмоқда.

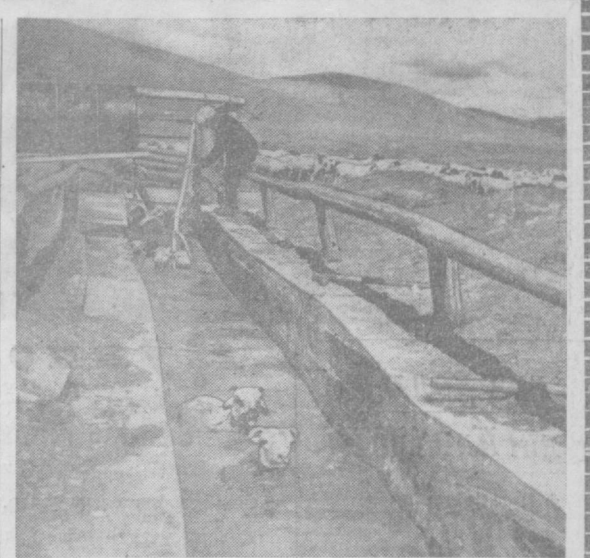
1961 йилда МХРда Фанлар академияси ташкил этилди. Ҳўзир турли хил илмий институтлар ва тажриба станциялари ана шу академия ихтиёрига бериб қўйилган. Бу илм даргоҳлари иктомий ва табиий фанлар бўйича тадқиқот ишларини олиб бормоқдалар.

Совет Иттифоқи ва МХР меҳнаткашлари В. И. Ленин ва Суҳ Батор асос солган янги халқ ўрғисиди дўстлигини муқаддас билиб, уни кўз қорачўғидай сақламоқдалар ва тобора мустаҳкамламоқдалар. Сўнгги йилларида Монголия Халқ Республикаси кунлари Бело руссия, Озарбайжон ва Молдавияда ўтказилди. Ўзбекистонда ўтаётган Монголия кунлари муваффақиятли якунланди. Монголия халқ республикасининг 48 йиллиги муносабати билан мамлакатимизда совет-монгол дўстлиги ўн кунлиги ўтказилди.

МХРнинг халқаро миёсдаги обрўси ўсиб бормоқда. Бошқа мамлакатлар билан ўзаро муносабатда Монголия дўстлиги, ҳамкорлиги, тенг ҳўқуқлилик ва тинчлик сиёсатини ўтказиб келмоқда. Бу мамлакат ҳўзир 40 дан ортиқ давлат билан дипломатик муносабатлар ўрнатган. МХРнинг овозини БМТда ва бошқа халқаро ташкилотларда ешитиш мумкин. Монголия вакиллари Ўзаро Иқтисодий ёрдам Кенгашида актив ҳамкорлик қилмоқдалар. МХР ҳўкумати Совет Иттифоқи ва бошқа социалистик мамлакатлар билан бир сафда туриб, жаҳонда тинчлик, барча социалистик давлатларнинг мустақам бирлиги ва дўстлиги, капиталистик мамлакатлардаги ишчилар синфининг революцион кураши ва мустамлакадаги халқларнинг миллий-озодлик ҳаракатини қўллаб-қувватлаш сиёсатига амал қилиб келмоқда.

Монголия Халқ Республикаси тараққиёт йўлида, унинг истибдодий ёрқин кўриниб турибди. Совет кишилари ўз монгол дўстларига социализм ва коммунизм ғалабаси йўлида янгидан-янги муваффақиятлар тилайдилар.

Боян РИАНОВ, совет-монгол дўстлиги Жамияти марказий правлениеси раисининг биринчи ўринбосари, «Култура и жизнь» журналининг бош редактори.

ҚИШЛОҚ ҲЎЖАЛИГИ РАВНАҚ ТОПМОҚДА

Монголия Халқ Республикасида чорвачилик кенг ривожланган асосий соҳалардан бири. Республика қўлгина мамлакатлар билан савдо-сотиқ ишлари олиб боради. Суратда: отарлардан бирида қўйларни чўмилириш пайти.

ҚАРДОШЛАР БУЮРТМАСИ БИЛАН

Тошкент электротехника заводининг экспорт моллар пакетида Улан-Батор, Чойбалсан, Дархан деган шаҳарларни тез-тез учратиб турисан. Корхона қардош Монголияга шу йилнинг бошидан бери уч ярим мингдан ортиқ пакет виключательлар ва переключательлар жўнатди. Электротехника аппаратла-

ри графикдан илдам жўнатишмоқда — бу нидда Монголия Халқ Республикаси буюртмаларига кенг йўл очиб берган биринчи йилга цен коллективнинг хизмати оз эмас. Завод Монголия Халқ Республикасининг йил охиригача 2 мингдан ортиқ электротехника аппаратлари жўнатди. (ЎТАГ).

ЖОНАЖОН ШИФОКОРЛАР

БУ ШИФОХОНА хизматидан беморлар хурсандлар. Чиндан ҳам пойтахтдаги 4-неврологик касалхона фаолияти мақтаса арингудек.

Бу ерда ҳўзир 90 шифокор фаола меҳнат қилмоқда. Тажрибали врач доцент Солиқ Туронов ҳам шу ишчан коллективнинг ҳўрматли аъзоси. Унинг қўлида қўлаб беморлар дардларига шифо тоғдилар. В. Ҳўжаева, Н. Бахтиёрова ва бошқа шифокорлар ҳам беморлар ҳўрматыни қозонишмоқда.

М. ҚАЙОМОВ.

ПОИТАХТДАГИ 13-бирлашган шаҳар касалхонаси саҳия кенгайиб бормоқда. Ҳўзир шифокорларнинг 1 ва 2-терапия, болалар бўлимида ҳамда хирургия корпусларида даволаш ишлари атиги йўлга қўйилган. Бундан ташқари тўрт тектар ер ин шифо қилган корпус ҳам беморлар ихтиёрида.

Касалхонанинг келажаги порлоқ. Бу ерда янги бўйимлар ва кабинетлар ҳам очилди.

Р. АМИНОВ.

ПИСКЕНТДАГИ поликлиника хўзурида медицина ходимларини тайёрлайдиган икки йиллик курс ташкил этилган эди. Ҳўзирги кунда бу курсда 60 дан ортиқ хотин-қиз тажриба ортирмоқда.

Янги орада курсни 30 дан ортиқ тинчловчи таъомлаб, шифоналарга йўлланма оладилар.

О. АБДУРАХМОНОВ.

ОБЛАСТЪ поликлиникасида турли касалликларни даволаш ва уларнинг олдини олиш бўйича савол-жавоб кечалари тез-тез ўтказилиб турилади. Коммунистик меҳнат зарбдори номини олиш учун курашаётган поликлиника ходимлари ташаббус билан «Маслаҳат бурчак»лари ташкил этилди. Шифокор Е. Закурдаева бошқарилган «Маслаҳат бурчак» ҳам кишилар билан гавжам бўлади.

Бундан ташқари ҳамширалар совети ҳам ташкил этилди.

Е. МОРДУХАЕВ.

ЧИНОЗДАГИ марказий касалхонада қўлгина тажрибали врачлар ишлашади. Хирурглардан П. Зокиров, Б. Серекбоев, врач И. Ҳўдоитов, бош врач Х. Абдуллаев, гинеколог Х. Ҳўлидовлар ўз касбининг моҳир усталари. Улар қўлида қўлаб беморлар шифо тоғмоқда.

Касалхона хўзурида ишлаб турган «тез ёрдам» бўлими фаолияти ҳам яхши йўлга қўйилган.

Х. СУЛАЙМОНОВ.

Дўне хабарлари

БИРЛИКНИ МУСТАҲКАМЛАШ ЙЎЛИДА ҲАЛ ҚИЛУВЧИ БОСҚИЧ

ЖЕНЕВА, 3 июль. (ТАСС). Швейцария Меҳнат партияси Марказий Комитетининг секретари Якоб Лекхейтернинг «Вуа урнер» газетасида босилган ҳамда коммунистик ва ишчи партияларнинг Москва бўлиб ўтган халқаро кенгаши якунларига бағишланган мақоласида «Империализмга қарши бирлашган фронт» деб сарлавҳа қўйилган.

Кенгашининг мақсади, деб ёзди Я. Лекхейтер, империализмга қарши кураш вазифаларини белгилла олиш, бу курашда коммунистик ва ишчи партиялар ҳаракат бирлигини мустаҳкамлашдан иборат эди.

«Кенгаш олдида қўйилган бу

мақсадга тамомилан эришилди». Швейцария Меҳнат партияси Марказий Комитетининг секретари кенгашида қабул қилинган ҳаракат программаси миллион-миллион коммунистлар учун биринчи даражада аҳамиятга эга эканлигини, шунингдек империализмга қарши курашда халқаро бирдамлик нақадар муҳим роль ўйнаётганини кўрсатади.

Шунга ҳеч қандай шак-шўбҳа бўлиш мумкин эмаски, деб таъкидлайди у пиравардида, коммунистик ва ишчи партияларнинг халқаро кенгаши ҳаракатимиз бирлигини мустаҳкамлаш йўлидаги ҳал қилувчи бошқидир.

ИНСОНПАРВАРЛИК ИШИ

ХАНОЙ, 3 июль. (ТАСС). Вьетнам Информация агентлигининг бу ерда тарқатилган ахборотида айтилишича, Вьетнам Демократик Республикаси ҳўкумати инсонпарварлик сиёсатига асосланиб, Вьетнам Халқ армиясининг бош сийсий бошқармаси АҚШнинг миллий

байрами — мустақиллик кўни муносабати билан Шимолий Вьетнамда ўшалаб олдинган уч америкаликни бўшаиб юборди. Саноати мамлакат овоз бўлганга қадар жуда ваф эди. Ҳўзир Жапон ҳўкумати миллий саноатни ривожлантириш чораларини тинимай амалга оширмоқда. Саноат корхоналари асосан қишлоқ ҳўжалик хомишсини қайта ишлашдан иш тарқатилган, ёғ, вино, консерва, таман чикардиган ичкина корхоналардан иборат. Ки-миллий утилар, бўлак, бинокорлик материаллари — ишлаб чиқариладиган корхоналар ҳам маъжуд. Энг йилрик корхоналар мамлакатнинг шимолий районларида жойлашган.

Жапон овоз бўлгандан кейин ҳўкумат муҳим иқтисодий табириларни ишлаб чиқди. Ёр илохоти ўтказиш, қишлоқ ҳўжалигини замонавий машина ва қуруллар билан таъминлаш, саноатини индустриаллаштириш, ажайбйлар ҳўж. ролигига қарши кураш, экономикани давлат назоратига олиш ва пайлаштириш, транспорт воситалари, молия-кредит системаси, ташиқ савдо, минерал ва энергетика ресурсларини национализация қилиш мамлакатнинг асосий иши, содий ваифалари деб эълон қилинди.

Қисқа муддат ичида саноат ва қишлоқ ҳўжалигини ривожлантириш соҳасида бир қанча ютуқлар қўлга киритилди. Мамлакатда турли маҳсулотлар ишлаб чиқариладиган завод ва фабрикалар қад қўтармоқда. Озиқ-овқат, нефть қон ва саноатнинг бошқа турлари тез суръатлар билан ривожланиб бора-

СЕУЛ КЎЧАЛАРИДА ҚОНЛИ ТЎҒНАШУВЛАР

ЛОНДОН, (ТАСС). Сеул кўчаларида студентлар билан полиция ўртасида жиддий тўқнашувлар бўлиб ўтмоқда, деб хабар беради Рейтер агентлигининг мухбири Жанубий Корея пойтахтида. Сеул университетларининг тўрт минга яқин студенти қўғирғон режимининг «президент» Пак Чжон Хини

учинчи муддатга ҳокимият тепа-синда қолдириш тўғрисидаги резолюция қарши охириги норозилик намойишларида қатнашди.

Полициянинг яхши қурулланган отрядлари билан бўлган тўқнашувда 20 студент ярадор бўлди ва 60 студент қамоққа олинди.

ЖИНОЯТЛАР МАКОНИ БЎЛИБ ҚОЛГАН ШАҲАР

НЬЮ-ЙОРК, 3 июль. (ТАСС). Шаҳар полиция бошқармасининг хабар беришича, шу йил май ойида Нью-Йоркда 40.886 та жиноят содир бўлган.

Кўч ишлатилиб қилинадиган жиноятларнинг қўлайлиги бора-ётганлиги шаҳар маъмурларини айниқса ташвишга солиб қўйди.

Бундай жиноятлар май ойида ўтган йилнинг май ойидангача қараганда ўн процент қўлайган.

Полиция маълумотларида айтилишича, йилнинг дастлабки беш ойи мобайнида шаҳардаги жиноятларнинг янми миқдори ўтган йилнинг шу давридагига қараганда 6,1 процент ошган.

Қисқа муддат ичида саноат ва қишлоқ ҳўжалигини ривожлантириш соҳасида бир қанча ютуқлар қўлга киритилди. Мамлакатда турли маҳсулотлар ишлаб чиқариладиган завод ва фабрикалар қад қўтармоқда. Озиқ-овқат, нефть қон ва саноатнинг бошқа турлари тез суръатлар билан ривожланиб бора-

МУСТАҚИЛЛИК САМАРАЛАРИ

ётир. Маориф ва соғлиқни сақлаш ишлари ҳам анча ривожланди.

Қишлоқ ҳўжалик соҳасида ҳам жиддий узагаришлар юз берди. Техникадан унумли фойдаланиш йўлга қўйилди. 1962 йилдан бошлаб давлат фермалари тузила бошлади. Мустамлакачилар қўла остида бўлган ерлар национализация қилиниб, деҳқонларга бўлиб берилди. Бу табирилар натижасида мамлакат қишлоқ ҳўжалиги ривожланиб бормоқда.

Жапон мустақилликка эришгач, европаларга ташлаб кетган мулк ва ерларни национализация қилиш тўғрисида декретлар қабул қилинди. Шу чоралар натижасида давлат сектори тузилди. Ўтган йилнинг июни ойида Жапон партия айтиган ва раҳбар надрларининг конференциясида сўзга чиққан Жапон Халқ Демократик Республикаси Революцион Кенгашининг Раиси, Министрлар Советининг Раиси Хуари Бумиддин иқтисодий мустақилликка эришилган экан, Жапон халқи ўзини озод деб ҳисоблай олмайд, деди. У Жапон ҳўкумати қонлар ва шахталарни, чет ол банкалар ва страхование жамиятларини, саноатнинг турли соҳаларидаги 47 чет ол компанияларини национализация қилинганлиги нефть

маҳсулотлари ва газ тақсимлаш тармоқларини давлат назоратига ўтказиш шартини қилиб чиққан чоралардир, деб утирди.

Совет Иттифоқи Жапон халқига янги турмуш қуриш ишларида ёрдам кўрсатмоқда. Ҳўзирги вақтда СССР Жапон билан биргаликда 82 объект қуришда, жумладан 60 дан ортиқ саноат корхоналари қуришда қатнашмоқда. Совет мутахассислари: инженерлар, нефтьчилар, геологлар, гидрологлар, тўғон қурувчилар, пармаловчилар, агрономлар жапонлилар билан биргаликда Жапон экономикасининг энг масъул участкаларида меҳнат қилмоқдалар. Мамлакатнинг миллий надрлар тайёрлашда ва бошқа ишларида ҳам жапонлиларга беғараз ёрдам кўрсатиб келаяпти.

СССР билан Жапон Халқ Демократик Республикаси ўртасида ўзаро маънавий савдо алоқалари ҳам муваффақият билан ривожланиб бормоқда. Шунинг айтиш ки-фойки, 1966 йилда 1968 йилгача жар иккала мамлакат ўртасидаги товар обороти ҳақми 4 баравар қўлайди.

Серуш республикамиз меҳнаткашлари ҳам жапонлининг дўстларга амалий ёрдам кўрсатиб келмоқда. Ўзбекистон корхоналарида тайёрланган машиналар, себоб — усунулар Жапонга юбо-

риб турилибди. Жумладан, «Чар-чисельмаш» заводининг маҳсулотларини Жапон ўз вақтида олиб турибди.

Ҳар иккала мамлакат ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорлик йил янги ривожланиб бормоқда. Жапон Халқ Демократик Республикасининг Раиси, Министрлар Советининг Раиси Хуари Бумиддиннинг Совет Иттифоқида ҳамда СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорнийнинг шу йил март ойи охирида Жапон элида бўлиши нини мамлакат халқлари ўртасидаги дўстлигини янада мустаҳкамлади.

Жапон ҳўкумати ўз ташқи сиёсатида бетарафлик, ҳўрбий блокларга қатнашмаслик йўлини амалга ошириб келаяпти. У ҳар қандай империалистик агрессияга қарши чиқмоқда. Жапон Халқ Демократик Республикасининг халқи Исроил давлатининг араб мамлакатларига қарши қилаётган агрессиясини қаттиқ қораламоқда.

Жапон Халқ Демократик Республикаси тараққиётнинг нокапиталистик йўлидан бораётган ҳалқ социализм қуриш шорининг олдида сурмоқда. Ҳеч шўбҳа йўқки, эрсеваж Жапон халқи бу йўлда катта-катта ютуқларини қўлга киритяверади.

И. УСМОНОВ.

Бирма қишлоқ ҳўжалигини ривожлантиришда Совет Иттифоқи мутахассислари янгидан ёрдам бериб келмоқдалар. Мамлакат далаларида Совет Иттифоқидан келтирилган ҳўзирги замон қишлоқ ҳўжалик машиналари ишлаб турибди. Уларни бир-миллик қишлоқ ҳўжалик меҳнаткорлари бошқармоқда.

Суратда: Қишлоқ ҳўжалиги мутахассислари (чапдан ўғига) озарбайжонлик О. Р. Мамедов, бирмаллик У. Кхин Маун Тин, озарбайжонлик Б. И. Гасанов, украинлик В. Ф. Гахов ўртоқлар ҳўжаликлардан бирида.

Н. Новиков фотоси. ТАСС.

ЯХШИ ДАМ, МЕҲНАТГА ҲАМДАМ

Ҳақиқатан ҳам яхши дам олиб, меҳнат қилсангиз қанчалик роҳат қиласиз. Айниқса, меҳнат отпускангизни турти дам олиш уйларида ҳамда санаторийларда ўтказишга нима етсин.

Пойтахтимиздаги 1-пайфазл фабрикасининг касабаси союз комитети ишчи ва хизматчиларнинг меҳнат отпускарларини яхши ўтказишлари учун барча шарт-шароитлар яратиб берган. Шу кунгача 70 дан ортиқ ишчи хизматчиларга турли дам олиш уйларида йўллама берилди. 50 га яқин ишчи эса Кисловодск, Ялта, Цхотлуба, Оқут, Есенту, Ишчи ва бошқа шу каби санаторийларда дам олдилар. С. Каримов, К. Абдурахмонов, Б. Саламов, Р. Маишарова, Р. Ортинова ва Ҳиндистон республикасида бўлиб, 5-сех ишчиларидан Карим Рахмонов ва Ҳиндистон бўлиб савҳат қилиб қайтди. Э. Қодиров эса Германия Демократик Республикасида бўлди.

Айрим пайфазлчилар ўз меҳнат отпускарлари вақтида чет элларга ҳам бориб келишяпти. 5-сех ишчиларидан Карим Рахмонов ва Ҳиндистон бўлиб савҳат қилиб қайтди. Э. Қодиров эса Германия Демократик Республикасида бўлди. Фабрика ҳузурида турни санаторий ҳам ишлаб турибди. Бу ерда ишчиларнинг саломатлигини янада яхшилаш учун шарт-шароитлар яратиб берилган. Касабаси союз комитети ишчи-хизматчилар икки кунлик дам олишни олиш уйларида йўллама оладилар. Ишчи ва хизматчилар туристик савҳатларга тобора кўп чиқмоқдалар. Ил бошидан бери 18 киши туристик поездларда Харьков, Киев, Одесса, Ленинград, Москва ва бошқа ўндан ортиқ шаҳарларга бориб, уларнинг тарихий ёдгорликлари, диққатга сазовор жойлари билан танишдилар. Бундан ташқари бир неча ишчи-хизматчи ўрта Осиё республикалари бўлиб савҳат қилдилар.

Яхши ўтказишларини таъминлаш мақсадида жуда кўп бошқа тадбирларни амалга оширди. Икки кунлик дам олишни шарт-шароитида ўтказувчилар доим автомашиналар билан таъминланмоқда. Улар ўз оилалари билан жума кунини кечкурун табиат кучига ғўна кетишади. Деярли ҳар ҳафтада ишчи ва хизматчилар Чимён, Оқтош, Бўстонқиз ҳамда обдастимизнинг бошқа хушманзара, соғалган жойларида дам олишиб қайтишмоқда. Фабриканинг Янгийул зонасида алоҳида дам олиш уйи ташкил қилинмоқда. Пайфазлчиларнинг фаровонлиги ҳам ғамхўрлик билан қўриб олинган. Бўстонқиз районида пионер лагерини ишлаб турипти. Унда ҳар сменада фабрика ишчи-хизматчиларининг 450 фаранди хордиқ чиқармоқда. Касабаси союз комитети шу пионер лагерларида ҳар сменада 50 ишчи қабул қилади. Ҳам дам олиш уйи қуришни ҳам мувапфақият билан олиб бораётганда. Бундан ташқари ҳамда хурсанд бўлмоқда. Давлат планларини муттасил ортиги билан бакармоқда.

З. МУҲАММАДЖОНОВ.

БАТАНДОШЛАРИМИЗ ОЛДИНДА

Скопле шахрида давом этган Югославия ҳамда СССР шахматчиларининг традицион мусобақасининг биринчи яри тугади. Мусобақада батандошларимиз 11:5,8,5 ҳисобида олдинда бормоқдалар. Биринчи ва иккинчи тур ўйинларида тугаганда қўлдан урчушда собиқ жаҳон чемпиони Тигран Петросян Матановичга, Холмов эса иккинчи марта Кураинга ютқазиб қўйди. Штейн-Минч, Суэти-Ческович, Гудель-Остон-партидари совет шахматчилари фойдасига ҳал бўлди. Лутчи-Остон-Павлов, Васюков-Ничевский, Полугаевский-Парна учрашувлари дуранг бўлиб тугади.

ВЕЛОСИПЕДЧИЛАРИМИЗ МУВАФФАҚИЯТИ

Туркия бўйлаб ўтказилган кўпкунлик велосипед пойғаси мусобақалари тугади. Белгиланган 1.136 километрлик масофани 92 соат 35 минут 48 секунд ичида босиб ўтган Россия федерацияси спортчилари биринчи ўринни эгаллашди. Совет велосипедчиларидан ярим соат кейин мусобақани тугатган туркиялик спортчилар иккинчи ўрин билан қиёқлашди.

ШАХСИЙ ЗАЧЕТДА ҲАМ БАТАНДОШЛАРИМИЗ ПЕШКАДМЛИК ҚИЛДИ

Биринчи ўринни Г. Сайдикули, иккинчи ва учинчи ўринларни эса Б. Шухов ҳамда А. Кулибинлар эгаллашди.

ҲИСОБ ОЧИЛМАДИ

Тбилис динамочилари Москвада маҳаллий «Торпедо» билан мамлакат биринчилиги мусобақасида 0:0 ҳисобида дуранг ўйнадилар. Ҳар иккала томон эг жангдор состав билан майдонга тушган, футболчилар галаба учун астойдил интилан бўлишга қарамай, Урушадзе ва Лайсан ўз дарвозаларини даҳисиз сақлаб олдилар. Грузин футболчилари 24 очко билан иккинчи ўринда қолган бўлсалар, 16 очко билан пойтахт автотавончилари учинчи ўринга кўтарилдилар.

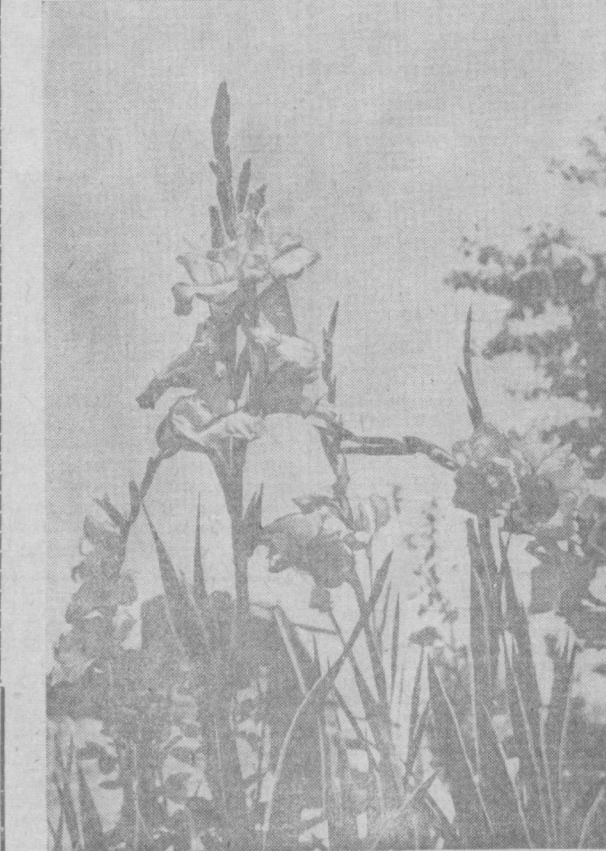
Карим МАҲМУДОВ.

одобдан эмас. Бу ҳолда энг яхши фазилят меҳмондустлиги, энг ёмон фазилят лаганбардорлик ва тилғоламачиликка қараб бўрилиб кетади. Меҳмонлар ҳузурида бировларни ғийбатини уюштириш, оила аъзоларига озор бериш, эр-хотин муносабатини қийинлаштириш, лутфи-нароҳат қилишлари турғи эмаслигини ҳали англаб етмаганлар ҳам йўқ эмас. Яна меҳмонлар борки, унга келган кишининг қўлига қарайди, бу ерда йўқ одамлардан холилашди, лутфи-нароҳат кўрсатиш ўрнига мақтанчилик билан ҳафалигини юзига тепчиб қўйишади. Мана шундайлар учун Носир Ҳисров насихат айтган:

Уйингга меҳмон келса дилшоҳ бўл,
Ҳар ғаму қайғу бандан овоз бўл!

Меҳмон бўлишдан мақсад меҳмоннавоз бўлишдир. Меҳмоннавозлик эса кишини янада фаросатли ва тадбиркор бўлишга, уй тутиш, таом тайёрлашга, расаматли ва покиза бўлишга, харақтерда одамшаванда бўлишга, шакарқуфтор, уфатиқоналикка ўргатадиган бир мактабдир.

Карим МАҲМУДОВ.

1. ГҲЛҲАР...

Х. Ҳайитмуҳамедов фотоси, (УЗТАГ).

Редактор А. НСМОИЛОВ

МЕҲМОН-МЕЗБОНЛИК ЭЪТИҚОДЛАРИ

«МЕҲМОННОМА»

ЦИКЛИДАН

тифотинг мента маъзур эмас» дегандек бўлади. Бунда «меҳмон»ни қақирган меҳмон пушаймон бўлиши, эндиётдан нари ёнига йўлатгиси келмай қолгани турган гап.

Авалло қақирган жойга кечикмай келиш зарур. Соат 7. га қақиргангизисиз ўз вақтида етиб келинг. Баъзилар «бу очидан ўлган экан-да» деб ўйламоқда, деб, ёки ўзини гўят ишчан ва баоборў эканини намойиш этгани маъносиди соат 9 да эътибор қилишади. Яна дард устига илқон чиқариш, киёли кутки аралаш гайритабиий қилиқ билан: «Хўш, жамоат жам-ку! Биз кечикиб қолганга ўхшаймиз, ха-ха-ха, хиж-хи-хи!» қилишади.

Матълумки, бу ҳол кўпроқ ўз тўғрисида жуда юқори фироқда бўлган, гўят кириб ва каттазанг шахсларга юз беради. Бундай «меҳмон»дан ҳеч ним ҳурмат кутмасан ҳам бўлаверди. Ман-ман, ёки худоби шахс кечикиб келиш билан ўзига ҳурматни катта бўлишини талаб этади. Вақтида келганларнинг барчасини безовта қилади, меҳмонни ортиқча ташвишга туширади, ҳамманинг эътиборини ўзига жалб қилиши, қолаверса, тўлати-тўлатиб «карима қадаҳлар» сиқириси мақсадлари ҳам бўлади бундай одамда.

Бошқа гап, вақтида боришнинг сира ҳам иложи йўқ, кечикки ёки бормай қолш заруриятга айлиб қолган таъдирда меҳмонни оғоҳлангилас ва ўзини узар сўралас бу одобдан ҳисобланади.

Яна бир масала устида айдан тўхтаб ўтмоқчиман. У ҳам бўлса меҳмондорчиликка бормадан таом тановул этиш масаласи. Бу баъзилар ўйлагандек «майда масала» эмас. Ахлқоқ ва одобга тааллуқли кўп гап бор бунда. Биласизми, оғзат еганда кишининг ўзига сезилмайдиган, одат тусига кириб кетган ярамас қилиқлар учраб туради, чунончи: «чайқалтириб» чайнаш; «хуриллаб» ичиш, оғзат оғзат ейтиш билан банду, яна гапга аралашини, қошиқ-вилкаларини идишга «шарақлатиб» уриб туриш, бировлар оғзат еяётганда оғзига қараши, лўқманинг катта-кич бўлақларига қўл чўзиши... Шу хил қилиқ ва одатлар ким-саннинг ўзига эп келгандек туйялса-да, аммо бу бошқалар ҳисобланади.

нинг гашига тегиши, асабини бўзганини унутмаслик керак. Ҳар ким оғзатганиш одобига бир қадар эътибор берса яхши бўлади. Меҳмонга бормадан ҳам, жамоат жойларида ҳам, ўз уйингизда ҳам қандай одоб билан оғзатганишингизни бир текшириб кўринг.

«Ош ошатиш» идиш ва қўл ялаш каби ўта ярамас, назардан қолган одатлар ҳануз ҳам тушпа-тушук одамлар орасид мавжуд эканлиги кишини уяттиради. Ёқиниб турибдики, оғзатганиш одоби ҳамма эътибор бериш зарур бўлган эътиқодий ва психо-физиология бир муаммодир.

Яна. Меҳмонга бормадан ҳар ким ўз олдига қўйилган идишда нишхўрт қолдирини исроф, гарчилик келтириб чиқаради. Афсус жуда кўп меҳмондорчиликларда, айниқса тўйларда тоғора-тоғора ошлар, қоплаб сиқилган поилар, яна қанчадан-қанча азиз насобалар исрофланмоқда. Бу исрофгарчиликни кўпича баъзилар: «Нима қилти, бунини одам топади, оғзатнинг умри қисқа» деган иборалар билан «оқламоқчи» бўлади.

Шуни айтиш керакки, меҳмондорчиликда ноз-нотамат, таомларни хаддан зиёд тўкиб-сочиб юртдан меҳмоннинг обрўи ҳам оғзатилмайди, исрофга йўл қўйганларнинг назари тўқлиги, ҳам биллимайди. Аксинча исрофланган таомларнинг қияси тугади, увол бўлади.

Бир аршага сойма шараф гавҳарин.

Таъма тўқисини хурматининг борин.

Пасткаш, лекин мол-дунёси билан мақтанадиган меҳмонлар учун шундай байт айтилган бўлса керак:

Паст кишини мол-дунё кўтармас бешак, Эшак атлас тўқини билан ҳам эшак.

(Саъдий ШЕРОЗИЙ)

Айтилган гаплар андан қаттиқроқ бўлди. Бундан меҳмонга борман киши ҳеч нарса емай қўл қовуштириб ўтира бериши керак экан-да, деган хулоса чиқ

Менга доим баҳор кўринар олам.

Баҳор. Яншир хил-хил чечаклар.

Чайқалади майин, дилрабо. Келиб бахмал дала, адря... Гул илсин таратар сабо. О. Ватаним бағринг бунча соз, Бунчалар кўрк, чиройига бойсан. Фалак бўлса агар ер юзи Сен ундаги бир тўқин ойсан.

Зиёд КОМИЛОВ.

Қувноқ боғча қўйнида

Бу қувноқ жажилар пойтахтимиздаги 181-болалар боғчасида тарбия олмоқдалар. Бу ерда уларнинг қувноқ дам олишлари учун барча қўлайликлар мавжуд. Углаб жонқуяр тарбиячилар кичкинтойлар хизматида бўлмоқда.

А. Тўраев фотоси.

Хат бошида шунини айтиш керакки, ушбу мақола ҳали меҳмонхона кўрмаган ёшлар учун ёзилмоқда, яънида «мен бир группа студентлардан хат олдим. Улар «...Меҳмоннома» номли рисолагини ўқиди, меҳмонга бормадан рисолада айтилмай қолган бошқа нарсалар ҳам қизиқтиради бизни, чунончи, қақирган жойга бормадан ўзини қандай тутишимиз керак? Дарҳол хушчаққақ кайириб ҳисса қилиш яхшими, ёки сипороқ ўтирган маъқулими? дейишбди.

Киши меҳмонга бормадан турли психология ҳолатлар юз берадики, сиз ундай қилинг, сиз бундай қилинг деб шарт кесиб бўлмайди. Лекин ҳар ҳолда ниямининг керак эмас, чунончи сиз ўз дўстингизингизга келдингиз. Хушчаққақ бўлиш яхши алоҳида. Бундай кайфиятни суҳбат-қилишнинг, хатти-харанатингиз ва бошқа меҳмонларга бўлган муносабатингиз орқали англашга эриш бўлмайди. Бироқ, ёшлар ичида шундайлар ҳам борки, хушчаққақлик қилмаган деб «шадир-шудир» бўлиб олишади, майнабозчилик қилишади, масхарабоғга ўхшаш ясам ҳаракатлар кўрсатишади, аёллар ва ёш болалар ҳузурида уят лифалар айтишади. Бу сира-сира мумкин эмас. Албатта бундайлар дарҳол ўзининг ким эканлигини бошқаларга билдириб қўйди. Бундайларга бошқалар хушомат уриб: «жуда оқиб экансиз» дейиши ҳам мумкин. Шундай хушомат заминда да масхара қилинаётганлиги оғзимоли борлигини эсдан чиқармаслик керак.

Яна баъзи ёшлар меҳмонга бормадан қандайдир ўнғайсиз ҳолатларга тушиб қоладилар: қўлини қаерга қўйишни, қаерга қандоқ ўтиришни, бировларга қараш-қарамаслигини билмай қоладилар. Бу ўнғайсизлигини енгиш учун лабини буриш, юз тиштириш, кўзлари атрофи ва пешоналарда аллақандай геометрик чизиқлар пайдо қилишга киришадилар. Агар шунга одатланиб қолсан, биздан юз минг йиллар оғзига қолган тўрт қўли ва думли аждодларимиз қилини тақдорланган бўлади.

Меҳмонга қақирган экансиз, сиз тўғрисида бошқаларда яхши таассурот қилишга тўғрисида фикр юритинг. Самимийлик, камсухан бўлиш, шакар-гуфторлик ва табассум орқали ўзингизни ҳам, бошқаларни ҳам ушундай ўнғайсизликлардан ҳалос этишингиз мумкин. Айниқса сиз ва бошқалар учун ташвиш тортиб тайёргарлик қилган меҳмонингизда яхши таассурот қолсин. Мабодо дастурхонга келтирилган нозу-неъматлардан емай, лаб буриб «назарни тўқ экан» деб ўйлашсин қабилида иш тутасиз, ёки аксинча, «биз оқ ичмас адик, юлдузликдан йўқимиз!» деб лисанда қилиш бўладиган бўлса, маъносини биласизми: «Мен сендан яхшироққ лишайман, сенинг бу ил-

Куч, бардошга этайин адо. Чидайман ҳар бир мушқулнинг, Чидайман сен учун қуйса таи. Фақат чидай олмайман, ҳижрон Орамизга тушса жон Ватан.

Сени кўриб саҳий она ер Завку-шавқини тошар бетиним. Сени кўриб, саҳий она ер, Дилда шодлик тошар бетиним. Сенингдан яйрайди қалбим Баҳра олиб илқи тағиндан. Гуё она жажжи фарзанди Эркалайди сениб қафтида.

Кўрку—фазилятда кўркмасан далам.

Саховатда саҳий, ўқтамсан далам.

Борин жамолнинг мафтун бўлмаган,

Гул қучоғинг кезиб кўнгли тўлмаган.

О, далам қадринга етмаган ким бор?

Оқ бугдой нонингдан тоتماган ким бор?

Сен борки, бепоён, фусуқдор далам.

ОНА ЕР

Ерни ўқдим муҳаббат билан Тупроқ ўра аста эғиб бош. Ерни ўқдим дилдан, юракдан Унга айлаб меҳримни қўшиб. Ерни ўқдим эъзозлаб жуда Ўпаккамни тақдор ва тақдор. Чунки унинг илқ бағрида Меҳрибоним — онажоним бор.

Тирикман ўй-ҳаёлинг билан О, чехраси сўлим, сергилор Буюр, майли, энг оғир ишинг

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА 9.45 — Кўрсатишлар программа-си.

Ўзбек тилида: 9.50 — Саҳна музикалари (цир томошалари), 10.25 — Ҳайр, набуларлар (бедия фильм), 12.00 — Вали ботир (ресублина кўчирчоқ театрининг спектакли олиб кўрсатилади).

12.45 дан — Москва кўрсатади. ТОШКЕНТ КўРСАДАДИ

16.55 — Кўрсатишлар программа-си, 17.00 — Телевизиониклар (рус тилида).

Ўзбек тилида: 17.10 — Қувноқ минувлар (болалар учун), 17.40 — Телевизиониклар, 17.55 — Азизат ўла билар («Ёшлар» студияси), 18.50 — Ҳаққаро нооперация кунин.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

19.15 — Концерт, 19.55 — Кўрсатишлар программа-си.

20.00 дан — Москва кўрсатади. ИККИНЧИ ПРОГРАММА

15.30 дан — Москва кўрсатади. ТОШКЕНТ КўРСАДАДИ

20.00 — Ун иккинчи неча (Муқимий ноилдан театр спектакли олиб кўрсатилади). Танфарузе вақтида «Спорт ҳафта ичида» ва реклама.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА 18.00 дан — Душанба кўрсатади.

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 6/VI да Мария Стюарт, 6/VI да Конли сароб.

КИНО

КИШКИ БИНОДА Квартирага ордери бор киши — «ЧАНКА» (бунолу ва кечкурун) Тонгги учрашулар — «УЗБЕКИСТОН 25 ИЛЛИГИ» (бунолу ва кечкурун).

Серафим Фролов сегиси — «КОМСОМЛ 30 ИЛЛИГИ» (бунолу ва кечкурун).

Ана-уна Сароиллар — НАВОИЯ номли (бунолу ва кечкурун).

ЭЗГИ БИНОДА (кеч соат 9 ва 10.40 минутда бошланади)

Питкиннинг касалхонадаги саргузашти — ТЕЛМАН номли.

Париз — Варшава визасиз — «ФЕСТИВАЛЬ».

Занжирбанд орол — «ХЕВА».

ТОШКЕНТ ҚУРИЛИШ ТЕХНИКУМИГА Физика, геодезия, чизмачилик, расм, темир-бетон конструкториялар ишлаб чиқарилиши, жимсоний тарийл мутахассислиги бўйича ўқитувчилар, ётоқхона номанданти

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Навоий кўчаси, 32-уй. Телефонлар: 4-24-43, 4-01-95, 4-09-91.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Навоий кўчаси, 32-уй. Телефонлар: 4-24-43, 4-01-95, 4-09-91.

КЕРАК

«Узэлектромонтаж» трестининг

ТОШКЕНТ 2-МОНТАЖ БОШҚАРСИГА

Ҳамма разрядда электр монтерлар ва электр слесарлар (меҳнат қилмишбай), махсус машиналарга шоёрлар (меҳнат қилмишбай-мукофотли) ҳисобот бўлимига бухгалтерлар

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Навоий кўчаси, 11-уй (7, 8, 10, 11 трамвайларнинг «Лухутий» бекети).

Узбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриятининг босмахонаси, Тошкент шаҳри.

Б — 2316.

ИНДЕКС — 6469.

Р. 14418.

РАССОМ ҲАНДАСИ

— Қўйлагингни тиззадан ба- ландроқ қилиб кессан менга ўхшайсан, қизим.

— Қўлингни кўтар...

— Туғилган кунингизга соқол оладиган асбоблар олиб келдик.

— Ҳай, бойвачча, бу бегона сочини ана қаердан илаштирдиги?

Е. Одилов расмлари.